

Bartłomiej Melges

Zmienne indywidualne i organizacyjne jako predyktory wypalenia zawodowego u nauczycieli. Wnioski dla strategii zapobiegania i zmniejszania skutków wypalenia.

Streszczenie

Celem naukowym pracy jest zbadanie związków pomiędzy zmiennymi organizacyjnymi i indywidualnymi a wypaleniem zawodowym wśród nauczycieli. Badanymi zmiennymi niezależnymi są: obszary dopasowania jednostki do środowiska pracy, składowe motywacji osiągnięć, przekonania dotyczące umiejscowienia kontroli oraz składowe wzorów zachowań i przeżyć związanych z pracą. Aplikacyjnym celem jest wyciągnięcie z wyników badań wniosków dla strategii przeciwwypaleniowych w tej grupie zawodowej. Badania przeprowadzono wśród 202 nauczycieli. Organizacyjnymi predyktorami wypalenia okazały się: przeciążenie pracą, brak kontroli, złe relacje interpersonalne i brak sprawiedliwości. Dowiedziono, że wypalenie zawodowe ma wybitnie interpersonalne podłoże: złe relacje interpersonalne są jedynym predyktorem wszystkich wymiarów wypalenia. Wykazano związki korelacyjne i predykcyjne aspektów umiejscowienia kontroli, motywacji osiągnięć i zasobów osobowościowych związanych z pracą z wszystkimi komponentami wypalenia. Wykazano też, że aspekty umiejscowienia kontroli i zasobów osobowościowych mogą wpływać na wypalenie silniej niż zmienne organizacyjne. Ponadto dowiedziono znaczącego wpływu niektórych aspektów motywacji osiągnięć na komponent poczucia braku osiągnięć. Wnioski z badań umożliwiają tworzenie organizacyjnych i indywidualnych strategii przeciwwypaleniowych.

Słowa kluczowe: wypalenie zawodowe, stres, motywacja osiągnięć, umiejscowienie kontroli, zasoby indywidualne

Data 28.02.2019..... Podpis Bartłomiej Melges